

Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС»

**ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ**

МАТЕРІАЛИ

IV Всеукраїнської науково-практичної on-line-конференції
(Суми, 21–22 листопада 2019 року)

У двох частинах

Частина 2

Суми
Сумський державний університет
2019

УДК: 336.719

Бондаренко Євгенія Костянтинівна,

к.е.н., асистент,

Сумський державний університет, м. Суми

Шумейко Юлія Олександрівна

Студентка Сумського державного університету, м. Суми

СУТНІСТЬ ТА СПЕЦИФІКА ІННОВАЦІЙ В БАНКІВСЬКОМУ СЕКТОРІ

Сучасне суспільство характеризується значними темпами інформаційного розвитку, що потребує постійного впровадження інновацій в усіх галузях економіки, в тому числі і в банківському секторі. Найбільш актуальними для клієнтів банку є послуги, що відносяться до дистанційного обслуговування. Для самих банків інновації є додатковим інструментом залучення нових клієнтів, розроблення продуктової лінійки та управління ризиками. Саме тому, з метою зростання власної конкурентоспроможності та підвищення ефективності діяльності, банки постійно впроваджують новітні технології.

На даний момент часу науковці не прийшли до єдиного розуміння категорії «інноваційні технології», адже кожен трактує їх по різному, враховуючи при цьому різні їх особливості. Методологічні підходи науковців щодо визначення сутності інновацій згруповані та представлені у таблиці 1.

В українському законодавстві інновації визначаються як новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери [1].

Порівнявши думки науковців щодо визначення терміну «банківські інновації» можна зробити висновок, що це специфічна діяльність банку, що націлена на появу нових технологій і продуктів та удосконалення методів

управління банком задля більшого задоволення потреб клієнтів і як результат – підвищення ефективності діяльності банку та його конкурентоспроможності.

Таблиця 1.1 – Підходи до визначення терміну «Банківська інновація»

№	Представники теоретичного підходу	Трактування поняття «банківська інновація»
1	Шмігельська З.К. [2]	діяльність банку, яка спрямована на отримання додаткових доходів у процесі створення сприятливих умов формування та розміщення ресурсного потенціалу за допомогою втілення нововведень, які сприяють клієнтам в отриманні прибутків.
2	Рахман М.С. [3]	результат інноваційної діяльності банку, що реалізований у формі нового банківського продукту чи послуги.
3	Шумпетеро Й. [3]	втілення в життя нової комбінації ресурсів (продуктивних сил), що здатна задовольняти нові потреби.
4	Золотарьова О.В. [4]	методи організації банківських процесів задля появи нових банківських технологій, послуг, продуктів, націлених на зростання ефективності діяльності банку.

Зважаючи на аналіз світових експертів, що досліджують динаміку та тенденції розвитку інновацій у банківській сфері, можна виділити наступні напрямки банківських інновацій: Інтернет-банкінг, соціальна орієнтованість (клієнтоорієнтованість), системи штучного інтелекту та робототехніка, необанкінг.

Найпоширенішим видом банківських інновацій у світі є Інтернет-банкінг. Станом на початок 2019 року більше 75% населення світу користуються інтернет послугами, адже майже всі сфери повсякденного життя поступово переходять до онлайн режиму. Виходячи з цього банки мають потребу у оцифруванні послуг, що надаються. Основна увага приділяється розробці та впровадженню мобільних додатків, адже для здійснення більшості банківських та розрахункових операцій найчастіше використовується саме мобільний телефон.

Слід зазначити, що банки, впроваджуючи інноваційні технології у власну діяльність, піклуються не тільки про задоволення потреб клієнта, але і про власні потреби. У сучасному бізнесі інформація є найкоштовнішим ресурсом. Тому банки дуже активно монетизують дані, зокрема це отримання додаткових

доходів від власного сайту та купівлі певної аналітичної інформації, що допоможе більше дізнатися про потреби клієнта і розробити спеціальні програми, тим самим отримати більш конкурентні переваги на ринку.

З цього випливає наступна інноваційна тенденція – соціальна цінність. Найкращим прикладом реалізації даної тенденції є врахування думок клієнтів банку, щодо розробки його інноваційних напрямів роботи та щодо подальшого розвитку. Це значно допомагає, перш за все, забезпечити клієнтоорієнтованість діяльності банку, адже банківські продукти повинні відповідати сучасним очікуванням клієнтів і підхід до їх індивідуальних потреб більш цінний, ніж пропозиція стандартизованих пакетних рішень.

В розвинених країнах світу, в банківській сфері починають впроваджувати системи штучного інтелекту та робототехніку. Завдяки таким досягненням банки значно прискорюють і підвищують сервісне обслуговування клієнтів та скорочують їх витрати, адже роботи не відчувають втоми, їм не потрібна заробітна плата, вони не помиляються та в їх роботі відсутня емоційна складова. Цей тренд є найпоширенішим на батьківщині роботів – Японії. Там вони вже активно виконують роль касирів, а також в деяких банках на запитання клієнтів відповідає комп'ютерна система штучного інтелекту.

Також важливою тенденцією розвитку інновацій у банківській сфері є необанкінг. Це доволі перспективний напрям надання банківських послуг, що не передбачає існування банків як установ. Такі банки діють виключно в електронному режимі значно економлячи час клієнта та свої гроші. Але найбільшими конкурентами банків є FinTech компанії, що дуже активно розвиваються на ринку та власне змушують банків активно діяти аби не втратити свої позиції. Такі компанії наразі надають послуги ідентичні банківським на більш вигідних та зручних умовах. Наприклад, розробка депозитної платформи для мобільних пристроїв, де програма прораховує ваш очікуваний дохід і визначає не тільки оптимальний рівень заощаджень, а також їх напрями та варіанти вкладу.

Якщо аналізувати рівень розвитку інновацій в банківських системах країн

світу, то лідируючі позиції займають країни Європи, Туреччина, Японія та Китай де рівень впровадження банківських інновацій від 86% до 92%. Попри таке беззаперечне лідерство, їх наздоганяє США, де дуже активно впроваджуються програми штучного інтелекту, зокрема в фінансовій сфері. Наприклад, у 2018 році в США підраховали вигоду від запровадження штучного інтелекту в фінансовому секторі, і вона була оцінена в \$41,1 млрд.

Отже, необхідно, щоб банківська інновація була економічно доцільною для банку і корисна для клієнтів. Попри складну і не завжди прогнозовану економічну ситуацію саме банківські інновації здатні бути тим інструментом, що можуть забезпечити подальший розвиток українського банківського сектору. А оскільки конкуренція на ринку банківських послуг висока, то вчасне впровадження інноваційних рішень стає важливим елементом конкурентної боротьби. Світові тенденції банківських інновацій характеризуються цікавими технічними новинками і прагненням сформувати тісні та довготривалі відносини з клієнтами.

Список використаних джерел

1. Про інноваційну діяльність. Закон України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
2. Золотарьова О. В. Інноваційні банківські продукти та специфіка їх впровадження в Україні / О. В. Золотарьова, А. А. Чекал // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. Економічні науки, 2016. – Вип. 16. – С. 112-115.
3. Лапко О. О. Інноваційні механізми ритейлу в банківському секторі України / О. О. Лапко, А. М. Демченко // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики, 2015. – № 2. – С. 65-72.
4. Пантелєєва Н. М. Інтелектуальні технології для розвитку інноваційного потенціалу банківської системи / Н. М. Пантелєєва // Теоретичні та практичні аспекти економіки приватної власності, 2012. – Вип. 1. – С. 237-242.